

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De studio quod Iulianus in stabienda gentiliū religione, & nostra
euertenda, posuerit, & epistola quam ad quēdam gentilium archiepisoporū
miserit. Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

ti sunt quibuscū iā ætate valdē prouectis ipse, cū essem adolescens, versatus sum. Sed de his poitea plura differetur.

De studio quod Iulianus in stabilienda gentiliū religione, & nostra euertenda, posuerit, & epistola quam ad quēdam gentilium archiepiscoporū misserit.

C A P. XV.

Imperator cū iam pridē studeret, vt religio gentilis per vniuersum imperiū peruaderet, iniquo animo tulit, cū videret eam religione Christiana, laude & hominū approbatione inferiorem esse. Nā tametsi delubra patefacta fuere, & sacrificia, atque dies festi patrij Gentilium in singulis virib; sibi ex sententia procedere videbantur, tamen discruciabantur animi, cum secū cogitaret, q̄ si eius conatu nudarentur, foret, vt ista omnia breui communarētur. Maximè aut̄ omniū eū angebat, q̄ audiret vxores, liberos, & seruos multorū sacerdotū fidem Christi profite ri. At verō cū existimaret religionē Christianā maximā ex vita & morib; eorum, qui cā sequebātur, cōmendationē consecutā, instituit animo delubra Gentiliū tū apparatu, tum ordine religionis Christianae adornare: subsellijs præterea & primarijs sedibus, doctoribus lectoribusque gentilis doctrinā & exhortationū, quinetiā præcibus in certas horas diesq; præscriptis, monasterijs item virorum & mulierum, qui sapientiæ studio se dicauerant, collegijs etiam peregrinorum & pauperum, reliqua denique ingentes benignitate religionem Gentilem nobilitāse. Porrò peccatis voluntarijs & nō volūtarijs secundū Christianorū traditionem post p̄cōnitentiā castigationē ex æquo respondentē cōstituere. Dicitur præterea imitatus es in primis formulas literarū episcopaliū, quibus solebāt se inter ipsos certiores facere de peregrinis, quō proficerētur, & vnde venissent, vt tanq; noti atq; adeo amici p̄pter signi testimoniū hospitio exciperentur, diligenterq; curarent. Quæ cū instituisset, serio laborabat, vt Gentiles his Christianorū institutis assūceret. Sed quoniā istud fortasse multis videtur incredibile, idcirco nō aliunde, q̄ uip̄s imperatoris literis, idē ipsum quod iam dixerim,

P ij

verum

κατα-
γωγίοις

SOZOMENI HISTOR.

verum esse ostendam. Sic enim sribit.

*Iuliani imperatoris epistola ad Arsacium
Pontificem Galatiae scripta.*

Quod quidē nondū religio Gentiliū ex nostra proce-
dat sentētia, impedimēto sunt hi, qui eā profitentur.

Quæ aut à diis nobis donata sunt, ea splēdida sunt,
magna sūt, excellētiora sunt, q̄ quæ omnino vel optari, vel
sperari poterāt. Nā in tam exiguo temporis spatio (sit qui
dem Nemesis nostris verbis propitia) tantā ac talem reum
mutationem paulò antè ne optare quidem quisquā aude-
bat. Sed quid est causæ, cur in hisce perinde ac si nihil am-
plius opus esset, cōquiescamus, ac non potius cōuertamus
oculos ad ea, quibus impia Christianorū religio creuerit,
id est, ad benignitatem in peregrinos, ad curam ab illis in
mortuis sepeliendis positū, & ad sanctimoniam vitæ, quam
simulant. Quorum singula à nobis verè exequenda esse cé-
seo. Neq; fatis est, istud solum institutū sancte obseruari,
sed velim omnes nostros sacerdotes omnino, qui Galatiā
incolunt, vel minis impellas, vel ratione persuadeas, vt sint
honesti, vel sacerdotali ministerio abdices, si non vna cum
vxoribus, liberis, & famulis, diis colendis sedulò animos
attendant: & ne patientur seruos, aut filios, aut cōiuges Ga-
lilæorum impiè in deos se gerere, & impietatem pietati pre-
ponere. Deinde sacerdotē quēque hortare, ne accedat ad
spectacula, néue in taberna bibat, neu artem aliquam, aut
opificiū turpe infaméue exerceat. Et qui tibi in his rebus
morem gerunt, eis honorem tribuito, qui autem resistunt,
expellito. Porrò Xenodochia multa in singulis ciuitatibus
extruit, vt peregrini nostra benignitate fruantur: neque
solum hi, qui nostram colant religionem, sed alij quoque,
si qui pecuniarum indigeant. At ratio, qua res tibi ad hoc
institutum necessariæ abundē suppetant, à me interim ex-
cogitata est. Nam triginta millia modiorum tritici in to-
ta Galatia, & sexaginta millia sextariorum vini in singulos
annos dari iussi. quorum quintam partem in pauperes, qui
sacerdotibus inserviunt insumendam esse māndo: quod
reliquum est, peregrinis & mendicantibus subleuandis
distribuendum. Nam turpe profecto est, cum nemo

ex Iu-

ex Iudeis mendicet, & impii Galilæi non suos modò,
sed nostros quoq; alant, vt nostri auxilio, quod à nobis
ferri ipsis debeat, destituti videantur. Quare docero Gen
tiles in eiusmodi ministeria pecuniam conferre, & pagos
Gentilium ex fructibus dijs offerre primitias, & eiusmo-
di beneficitiæ officijs affuefacito, planumque illis faci-
to hoc nostrum olim munus fuisse. Nam Homerus Eu-
mæum sic loquentem facit.

*Hospes si nostris succederet aduena teclis
Vilior, acciperē placidè. Sunt diues, egensq;
A Ioue: parua mea est (fateor) sed grata facultas.*

Neque igitur permittamus alios nostrorum imitatione bo-
norum nobis laudem præripere, vt ipsi propter socordiam
turpitudine & infamia afficiamur, immo potius, ne pietat-
em erga deos penitus prodere videamur. Quòd si te ista
sedulo obire accepero, maxima sane lætitia gestiam. Præ-
sides domi raro inuisas, sed scribas ad eos literas sæpiissi-
mè. Ingredientibus illis in urbem nemo sacerdos obuiam
prodeat: nisi quando ad tempora deorum accedunt, solum
intra vestibula. Eos intrantes nullus miles precedat, sequa-
tur autem, qui vult. Nam simul vt ingreditur limen delu-
bri, priuati personam induit: Siquidem ipse, vt nosti, his,
qui intus sunt, præs, propterea quòd diuina lex istud po-
stulat. Et qui tibi parent, sunt reuera pij: qui auté præ arro-
gantia resistunt, ostentatores sunt, & inanis gloriæ appeté-
tes. Pissiminti opem ferre paratus sum, dummodo matré
deorum sibi propitiam reddant. At si eam contemnant, nō
modò culpæ affines erunt, verùm etiā, quod dictu acerbi-
us est, in grauissimam apud nos offendionem incurront.

*Nam scelus infandum est, dextram præstare be-
nignam,*

Illis qui superis indicunt bella beatis.

Per suade igitur illis, vt si à me curam de se suscipi cupiant,
omnes vna se deorum matri supplices se præbeant.

P iiiij Quòd Iu-